

MI MLADI BORCI

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO I.

LJUBLJANA, PETEK, 27. AVGUSTA 1937.

ŠTEV. 50.

Ponujena roka v... Indokini

Komunistična taktika v našem času pozna dve fazi: prva je francosko-belgijska itd., druga rusko-španska itd. V prvi ponuja roko, v drugi tolče s pestjo. V prvi dobi lovi zlasti tiste katoličane, ki komunistom pomagajo druge katoličane slepiti. V drugi fazi pa oboje kolje.

Na Slovenskem smo zaenkrat v prvi fazi. To vidimo na obupnem prizadevanju tistih katoličanov, ki se na vso moč trudijo, kako bi verjeli komunistom, »Espritu«, »Septu«, in obupno vijejo roke nad onimi prenapeteži, ki nočejo poslušati »obeh zvonov«, ampak samo »Osservatore Romano«, in ki bodo »končno s svojo neuvidevnostjo krivi, da bo tudi pri nas kakor na Španskem tekla kri vernikov in se bodo v prah rušile naše cerkve.«

Poročali smo že o taktiki ponujene roke na Francoskem, v Belgiji, na Nemškem, v Združenih državah, na Miklošičevi cesti... Jasno je, da gre tu za svetovno akcijo lažne komunistične propagande. Kljub vsem odkritjem hočejo nekateri pri nas še naprej ostati slepi. Toda mi ne bomo nehal razkrinkavati komunističnih prevarov, kot smo že večkrat povedali, pa če to tudi dolgočasi nekatere katoličane, ki nevarnosti nočejo videti.

Danes o Indokini.

*

V Indokini so imeli komunisti organizirano stranko že pred desetimi leti. Nekaj časa je bila legalna, a kmalu jo je oblast razpustila in komunisti so zbežali v Južno Kitajsko, kjer so našli v komunističnem ozemlju varno zavetje.

Odtod so širili svojo propagando zlasti na severne dele Indokine; prirejali so roparske pohode in končno leta 1931 organizirali večjo vstajo.

Najprej ponujena roka...

Komunistom se je kmalu posrečilo pridobiti dve severni pokrajini na svojo stran. V apostolskem vikarijatu Vinh se je n. pr. pridružilo re-

volucionarjem 80% poganskih vasi. Prav za prav se je ves severni del združil s komunisti, le katoličani so se jim postavili po robu.

Komunisti so začeli s svojo znano taktiko vabiti katoličane. Najprej so poizkusili z dobrikanjem, z obljubami in grožnjami. Zamolčali so glavne točke svojega programa in jim zagotavljali, da se borijo samo proti neznosnim razmeram. Upali so, da se jim bo akcija res posrečila, saj je delavstvo popolnoma izmzgano od kapitalističnih podjetnikov, in kaj čuda, če bi se jim za to sveto borbo priključili tudi katoliški delavci. A vse zaman! Vsi so ostali zvesti svojim duhovnikom.

Komunisti so se lotili domačih indokitajskih duhovnikov. Hoteli so jih na vse mogoče načine preslepiti. Lep zgled njihove taktike je pismo, naslovljeno na duhovnike. Neki duhovnik ga je dobro označil kot »mojstrovino satanskih laži«.

Le nekaj odstavkov:

Prečastiti!

Komunistična stranka gleda v duhovnikih elito dežele in Kristusove poslance na zemlji. Vi, prečastiti, se pečate z dušami, naša stranka se zavzema za telo. Če je duša grešna, je grešna po krivdi telesa. In zakaj je telo grešilo?

Brez dvoma zato, ker grešnik ni imel dovolj jesti, ker mu je manjkalo obleke, ker ni mogel več prenašati neznosnih razmer...

Naša stranka ne nastopa za to ali ono vero, ampak vedno oznanja katoliško vero. Gotovo Vam je znano, da je v maju neko anonimno pismo trdilo, da je komunistična stranka v Rusiji in na Kitajskem morila duhovnike in požigala cerkve. To pa je gola izmišljotina francoskega imperializma, ki hoče s tem duhovnike in njihove privrženice odtegniti naši stranki, da nas bo mogel tem laže uničiti, zatreti in izčrpati.

Slišali smo praviti, da vi duhovniki nastopate za interese ljudstva in da ste proti zatiranju. Toda zakaj pa ne mislite na to, da bi ščitili tlačene? Saj niso nikakšni roparji! ... Komunistična stranka dela za ljudstvo in je pravična. Hoče, da se vsak veseli svoje sreče in svobode ... Prosim Vas, prečistiti, da se spomnite Kristusovih besed v svetem pismu. Tam boste videli, kako se je Kristus zavzemal za dušno in telesno dobro vsega človeštva. Človečanska miselnost komunistične stranke se prav nič ne razlikuje od Kristusove...»

Noben duhovnik se ni dal zapeljati tem lažem in hinavskemu zavijanju. Nasprotno: pripravili so svoje vernike na boj s komunisti, ki se je že bližal.

...potem udar s pestjo!

Ko so bili vsi poizkusi brezuspešni, so komunisti svojo taktiko na mah spremenili. Prej sama prijaznost in dobrikanje, zdaj pa je zadonel klic: »Smrt duhovnikom! Uničimo katoliške vasi!«

Bojni klic je kmalu postal resnica. Prva žrtev je bil misijonar P. Khang, katerega je roparska tolpa umorila v pričo njegovih vernikov v cerkvi, ko je opravil sveto daritev. Začeli so se ropi, požigi, umori po vseh katoliških naselbinah. Ponekod so bili katoličani oboroženi in pripravljeni za napad, zato so tudi srečno odbili komuniste; drugod pa so bile uničene cele vasi. »Agence Indopacifique« je poročala v začetku maja: 10 večjih napadov oboroženih komunistov, 26 ropov, 37 požigov, 16 umorov, 19 večjih telesnih poškodb, 15 vasi docela uničenih, nekaj

misijonskih postaj popolnoma porušениh, druge poškodovane v večkratnih napadih.

Tri mesece je trajalo komunistično divjanje v takem obsegu. Septembra se je vihar pomiril in ropi so si sledili v večjih presledkih. Leta 1933 pa je bila kriza premagana.

Položaj je postal spet resnejši za časa italijansko-abesinske vojne. Popolnega miru še sedaj ni.

A vendar so katoličani zmagali na celi črti. Kjer so bili oboroženi, niso trpeli niti materialne škode, povsod pa so zmagali moralno. In prav ta moralna zmaga je dosegla nasprotno od tega, kar je hotel komunizem.

Uspeh katoliške brezpogojnosti

Katoličani so obrnili nase pozornost vse Indokine. Veliko priznanje jim je dala vlada, ki misijonom ni ravno naklonjena. Smatra jih za edino silo, ki se uspešno bori proti komunizmu.

Vendar to priznanje ni nič v primeri z močno notranjo rastjo in hitrejšim porastom katolicizma, ki ga jim je priborila neustrašena in dosledna borba s komunizmom. Ravno v tistih krajih, kjer je boj najhuje divjal, so se začele priglasiati cele vasi, da sprejmejo sveti krst. In kraji, ki so bili prej katoliški veri tako rekoč zaprti, so se na stečaj odprli, da sprejmejo resnico. Stari katoličani pa so postali pogumnejši, odločnejši in vernejši. To je gotovo veliko priznanje in tudi veliko plačilo za njihove trude in boje.

Ne sodelovanje s komunisti, ampak odločna in neizprosna borba proti komunizmu — to pri naša blagoslov!

NAGLICA, SREČA...

Vi moderni, v napredek tako zaljubljeni, vi živite v znamenju naglice. Za vas nobena stvar ni dovolj hitra, še besede krajsate in pravite: transat in foto... ker nimate časa, da bi rekli: transatlantik in fotografija. Pismonoša vam mora pošto prinesiti na vse zgodaj. Brzovlak vam je prepočasen, ekspres zamuden.

Vi občudujete letalca, ki si je nedavno priboril svetovni rekord na daljavo 5000 km. Preletel je daljavo 5000 km s težo 4300 kg v 16 urah, 4 minutah in 30 sekundah, povprečno 311,184 km na uro, dočim je dosegel prejšnji ameriški rekord le 272,030 km na uro.

Toda, ste li bolj srečni ob tej mrzlični brzini? Ne?

Ali hočete res pravo srečo, srečo, ki ne mine?

Tedaj kvišku oči! Pogledajte v nebo!

Georg Hoornaert.

KATOLISKI DRŽAVNIK

Najzanimivejša katoliška osebnost v amerikanskem političnem življenju je michiganski guverner Murphy. V zadnjih letih je kot

ameriški višji komisar upravljal Filipine. Tu si je s svojim zglednim katoliškim življenjem pridobil mnogo simpatij. V času socialnih trenj je znal kot guverner v Michiganu prepričati prelivanje krvi. Murphy je moč izrednih diplomatskih sposobnosti in bi imel za prihodnje predsedniške volitve največ upov med kandidati demokratske stranke, če ne bi bil katoličan.

USPEHI

KATOLISKE ODLOČNOSTI

V New Yorku je bilo več gledališč in varietejev, ki so bili moralno zelo kvarni. Katoličani so skupaj s svojim kardinalom, newyorškim nadškofom Hayesom začeli akcijo proti tem pokvarjenim zabaviščem. Dosegli so, da je oblast 19 teh gledališč zaprla. Vsa ameriška javnost je to dejanje sprejela z velikim odobravanjem.

To je že drugi uspeh ameriškanskih katoličanov v boju za zaščito javne morale. »Legija dostojnosti« za dober film in zadnja akcija zoper slaba gledališča jasno kaže, kaj katoličani dosežejo, če enotno, smotrno in odločno nastopijo.

TUDI PROTESTANTI ZOPER LAIČNO SOLO

Vrhovni svet škotske cerkve je na svojem zadnjem zasedanju ostro obsodil ločitev svetne in verske vzgoje. V svojem poročilu pravi: »Kjerkoli se je poskušala zgolj svetna vzgoja, kot na primer v Kanadi, so cerkve z izidom skrajno nezadovoljne. Celo svetni interesi države so s tem trajno ogroženi. Ker mora vzgoja obseči vso človekovo osebnost, ni mogoče vere enostavno izključiti ali jo smatrati za nepomemben stranski predmet. Glavna naloga šole mora ostati oblikovanje krščanskega značaja. Zato bo vsak poskus, da bi odstranili vero iz šole, naletel pri nas na odločen in splošen odpor.«

SAMOSTOJNI MARŠAL MACKENSEN

Kljub veliki protiverski gonji in terorju, ki vlada v Nemčiji, je sivolasi nemški maršal von Mackensen, ki je protestant, podaril neki vojaški župniji novo sv. pismo za službo božjo. Na prvo stran je lastno-ročno napisal: »Hočem torej, da naj moške na vsakem kraju molijo« (1 Tim 2, 8).

Kdo naj odloča v naših sporih?

Nešteto je v svetu gibanj, struj in naziranj.

Tudi med katoličani. Ne gre za dogmatične in moralne razlike, ampak za mnoge praktične probleme na najrazličnejših poljih človeškega udejstvovanja, za konkretne slučaje, kjer resnica, oziroma objektivna sodba ni kar matematično razvidna.

Tako se nekaterim katoličanom zdi skrajno neobjektivno dolžiti rdečo vlado v Španiji komunističnih grozodejstev. Mnogi vidijo rešitev današnjih stisk v sodelovanju s socializmom in komunizmom, nevarnost brezboštva se jim zdi le privid, nastal v razbolelih živcih prenapetih ali kakor bi pri nas rekli: »napačno gorečih« ali »fanatičnih« katoličanov. Slično je z nazori o umetnosti, tisku, o vzgojnih problemih, športu itd.

Čudovito se križajo naši nazori! Pa vsi zatrjujemo, da hočemo biti katoličani, da vsi verujemo iste dogme, da vsi skušamo živeti po moralnih naukih Cerkve.

Jasno je, da taki pojavi celotnemu katolicizmu niso v prid. Težki napor, požrtvovalnost in delavnost se v takem trenju razblinjajo in ne rode sadov. Mesto da bi se vsi skupaj enotno in smotreno borili proti zlim silam, moramo gledati, kako mnogi puščaajo sovražniku prosto pot.

ZAKAJ SPORI?

Vprašajmo se, kaj je, kar naša med nas cepljenje in razdvoj?

Vzrok je dejstvo, da mnogi nočejo priznati in vpoštevati načela, ki bi moralo biti pravemu katoličanu bistveno in temeljno. To načelo je: **Pravico soditi o tem, kaj je katoliško in kaj ni, ima le cerkveno učiteljstvo.**

To načelo mi priznavamo v teoriji in v praksi.

Zato smo odločno in nedvoumno napisali: španska vojna je verska vojna! Drzna se je zdela mnogim naša trditev. A mi smo vedeli, da se Vatikan ne moti. Kako upravičeni smo bili v svoji sodbi, neprestano izpričuje ves katoliški tisk ter vsi nepristranski opazovalci španskih dogodkov.

Prav tako smo neprestano poudarjali nevarnost organiziranega brezboštva, objasnjevali nesmisel krščanskega socializma,

razkrinkavali »ponujene roke« komunistov.

Z vsemi močmi smo se borili za papeževo avtoriteto in veljavo njegovih okrožnic. Svete so nam bile, so in nam bodo besede naših škofov.

MAR JE TUDI TO NAČELO »OZKO« ?

Mnogim se zdi to načelo strašno trdo in ozko. Tožijo, da onemogoča osebno svobodo in samostojnost.

Najprej moramo pribiti, da naše načelo najmočnejše jamči za našo edinost, slovo in moč.

Eden odloča, drugi pa poslušajo in store. To je zakon, kateremu se mora podvreči vsaka družba, sicer se nujno razkroji in propade.

Da uvidimo smisel zgoraj navedenega ugovora, si stavimo le dve vprašanji!

Kdo se čuti takega znanstvenega genija in tako inteligentnega duha, da si upa samostojno, prej in bolje dognati objektivno resnico kakor cekveno učiteljstvo, ki

ga vodi sv. Duh in ki razpolaga z izrednimi znanstvenimi kapacitetami, z vsem modernim poročevalnim aparatom?! Kdo si upa po vsem tem, vsaj brez rahlega dvoma v dnu srca, svoja osebna dognanja proglasiti kot objektivno resnična, kljub temu, da se ne skladaajo s sodbo Cerkve? Ali je po vsem tem še trezno in pametno imeti se za katoličana, obenem pa sodbe cerkvenega učiteljstva zavračati kot zmotne in celo lažnive?!

Kdor si ob teh vprašanjih more potrkati na prsa in dejati: »Jaz!«, tega mirno prepustimo njegovi samoprevarni samoniklosti! Mi navadni zemljani pa bomo svojo svobodo in samostojnost izživljali po navodilih cerkvenega učiteljstva.

V obširnem programu okrožnic in škofijskih določb bo vsakdo našel ustrezajoče delo. Nikomur se ne bo treba pritoževati, da je usužnjen in oropan samostojnosti.

Naš katolicizem pa bo enoten, popoln in močan tako, kakor o njem sanjajo naše duše. Verujemo, da bomo takega doživeli.

„Muzej kapitalizma“

V Ameriki so začeli graditi »muzej kapitalizma«, ki bo pokazal grozotne posledice kapitalizma v naši dobi.

BEDA MNOŽIC

V muzeju bo med drugim v slikah prikazano obubožavanje delavcev in nastavljenec od prvih začetkov kapitalizma: slike stanovanjske bede v delavskih okrožjih; modeli stanovanjskih kolib ali bolje hlevov, poljskih delavcev v plantažah; pomanjkanje obleke pri delavcih in brezposelnih po razcepjenosti z razcapanimi cunjami in strganimi čevlji; tabele, kako je rastla slabokrvnost in druge bolezni, ki jih povzroči prepičla hrana; slike dolgih vrst ljudi pred javnimi kuhinjami in borzami dela.

NEIZMERNO BOGASTVO NEKATERIH

Na drugi strani pa bo prikazana neizmerna rast bogastva v rokah nekaterih: razkošne zgradbe in stanovanja, vile, gradovi, pa-

lače, pojedine, modni predmeti, dragocena kozmetična sredstva, nakit, drage igrače bogatih otrok, npravi in duhovni propad, sredstva za mučenje političnih nasprotnikov, zlom javne morale, nemoralna kina in gledališča, literarni šund, razpad družine, naraščanje samomorov, monopoli ogromnih koncernov, korupcija vlad in javnih ustanov, oboroževanje, razdejanje moderne vojne in morilno orožje najnovejšega časa.

TEMNO XX. STOLETJE

Če ne bi bilo v tej dobi tudi še svetlih točk, bi bila ta slika našega časa naravnost uničujoča. Poznavalci razmer pa trdijo, da vsa zlagana in izmišljena »mračnost srednjega veka« ni nič proti resničnim strašnim slikam »naprednega stoletja«.

Za vse te strahote pa se imamo zahvaliti rušečemu delu liberalizma, ki je danes kot nauk že premagan, v gospodarstvu pa še vedno neomejeno vlada.

Ne razumem, kako človek more živeti brez vere.

(Kardinal Liénart).

Tudi vzroki španske tragedije

Španska katoliška revija »Contemporanea« je pisala eno leto pred izbruhom revolucije tole:

»...Pri svojem nastopu je novoimenovani škof (v Asturiji) našel v širokih masah javno sovražnost do Cerkve, na katoliški strani pa brezštevilne neurejene skupine in skupinice, ki so se vse imenovala Katoliška akcija, od kateri pa nobena sama zase ni nič pomenila...«

Katoliško časopisje v angleških šolah

Angleški nadškof Hinsley v Westminsteru je začel veliko akcijo za razširjenje katoliškega časopisja po katoliški Angliji. Sedem škofij se je pridružilo njegovemu pozivu. S posebnim skupnim pastirskim listom so opozorili škofje na izredno važni pomen katoliškega časopisja za šolski in verski pouk. Pouk, ki naj otroke usposablja za katoliško življenje, mora dati otrokom tudi poznanje in ljubezen za njih katoliško časopisje. Časopisje naj se sicer ne uporablja kot učni pripomoček, pač pa naj se otroci naučijo spoznavati ga in ga uporabljati v življenju. Po nekaterih šolah so se že skušali ravnati po tej odredbi. Uveljavili so se sledeči pravci:

Cilji

1. Otroke je treba seznaniti s katoliškim časopisjem in jih vzpodbujati, da ga bero in preučavajo.

2. Otroci naj se naučijo razumevati in upoštevati, kaj pomeni, da je človek katoličan in naj se seznanijo z delovanjem katoličanov po vsem svetu.

Na Madžarskem:

Madžarska filmska produkcija je bila doslej v judovskih rokah in zato tudi proizvajala pravi judovski šund. Katoliško akademsko društvo »Americana« in nacionalno društvo »Turul« sta sedaj odločno nastopili proti židovskim zlorabam filma. Poslali sta spomenico vladi, v kateri zahtevata, naj se filmska produkcija temeljito spremeni, tako da bo vzgajala ljudstvo v krščanskem in narodnem duhu.

V Franciji:

V Parizu je bil pred kratkim katoliški filmski kongres. Vsi govorniki so poudarjali, da filmov ni presojati samo z umetniškega, ampak najprej z moralnega stališča. Če

odobri film uradna cenzura, to še ni opravilo za vest!

Na Angleškem:

Predsednik britskega filmskega cenzurnega urada, lord Tyrell, ki je katoličan, je načelno izjavil o britski cenzuri, da bo vedno prepovedovala vse, kar bi moglo užaliti verska čustva katere koli verske skupine. Citati iz sv. pisma, besede in melodije cerkvenih himnov in obredi, ki se predvajajo sredi kake filmske veseloigre, se vedno izrežejo.

V Kanadi:

Kanada sama ne izdeluje filmov, ampak jih uvaža iz Francije in Združenih držav. Film ni državni monopol, država si je pridržala le cenzuro. Cenzurni urad je v vsaki pokrajini. Vsak film mora dobiti od cenzurnega urada svoj »nihil obstat«, sicer se ne sme predvajati. Državna cenzura opravlja svojo nalogo na splošno zadovoljivo. V pokrajini Québec je obisk kinov mladini pod šestnajstim letom načelno prepovedan. Uvoz ruskih filmov je prepovedan. Razne organizacije Katoliške akcije posvečajo kinu veliko pozornost. Če cenzurni odbori kdaj ne store svoje dolžnosti, vložijo Katoliška akcija protest pri pristojnem cenzurnem uradu. Kako uspešna so ta posredovanja, dokazujejo francoska kinska podjetja, ki so ponudila svoje filme Katoliški akciji v predcenzuro.

V Švici:

Švicarski katoliški študentje so skupaj s Katoliško ljudsko zvezo priredili tečaj, kjer so obravnavali delo katoličanov za kino.

Postavili so naslednje zahteve:

1. Uvede naj se stalno poročanje o filmih v katoliškem tisku. Javnost usmerjajmo z rednimi filmskimi kritikami, v listih naj bodo filmske rubrike, v kinskih reklamah naj ne bo nobenega popuščanja.

2. Ustanoví naj se zveze po vzoru ameriške »Legije dostojnosti« povsod tam, kjer je za obisk kina več priložnosti.

3. Izdela naj se filmska zakonodaja, predcenzura naj se splošno izvede.

V Sloveniji in Jugoslaviji:

Katoliška akademska in druga društva???

Najprej morala, potem umetnost???

Državna cenzura???

3. Iz lastnega časopisja naj črpajo otroci potrebno znanje, da se bodo vedno znali ustaviti nasprotovanjem in težkočam.

4. Otroci naj spoznajo namen Katoliške akcije tudi iz katoliškega časopisja.

Metoda

1. Med otroke je treba deliti katoliške časopise.

2. Iz kakega lista naj se izbere po kako vprašanje in pri verouku naj se razpravlja o njem.

3. Navajati je treba otroke, da iz časopisov izrezujejo slike, članke in novice in da jih po posebnih vidikih zbirajo in shranjajo.

4. Katehet in otroci naj se razgovarjajo o tem, kar so v katoliških časopisih opazili.

*

S tem upajo doseči v Angliji, da se bo katoliško časopisje širilo in predvsem — da bodo otroci spoznali, da katolištvo ni samo v cerkvi in šoli, ampak v vsem svetu in da je Cerkev oblast, ki ima na vseh potih življenja važno, večkrat pa odločujočo vlogo.

Sposobnosti, oblast, bogastvo so nam dani, da z njimi koristimo drugim.

(Bossuet).

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).